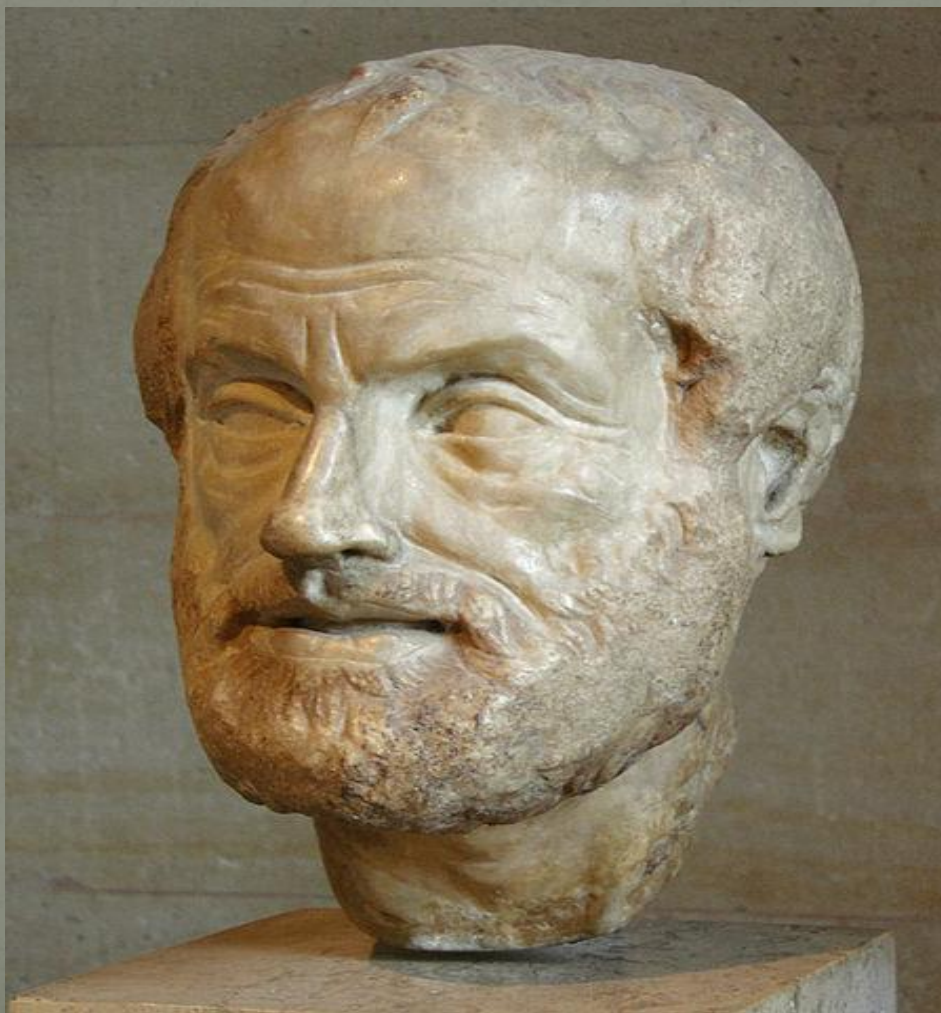
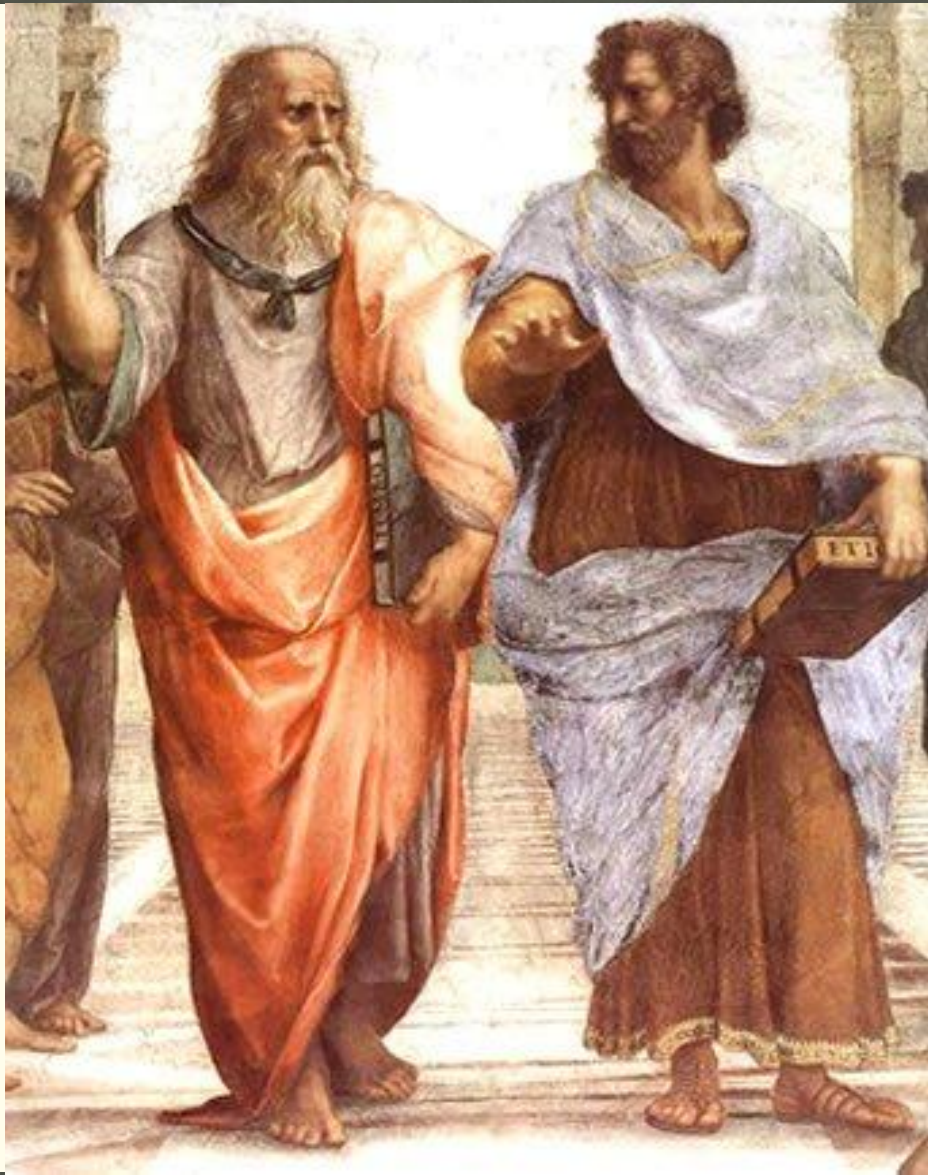

Метафізика Аристотеля

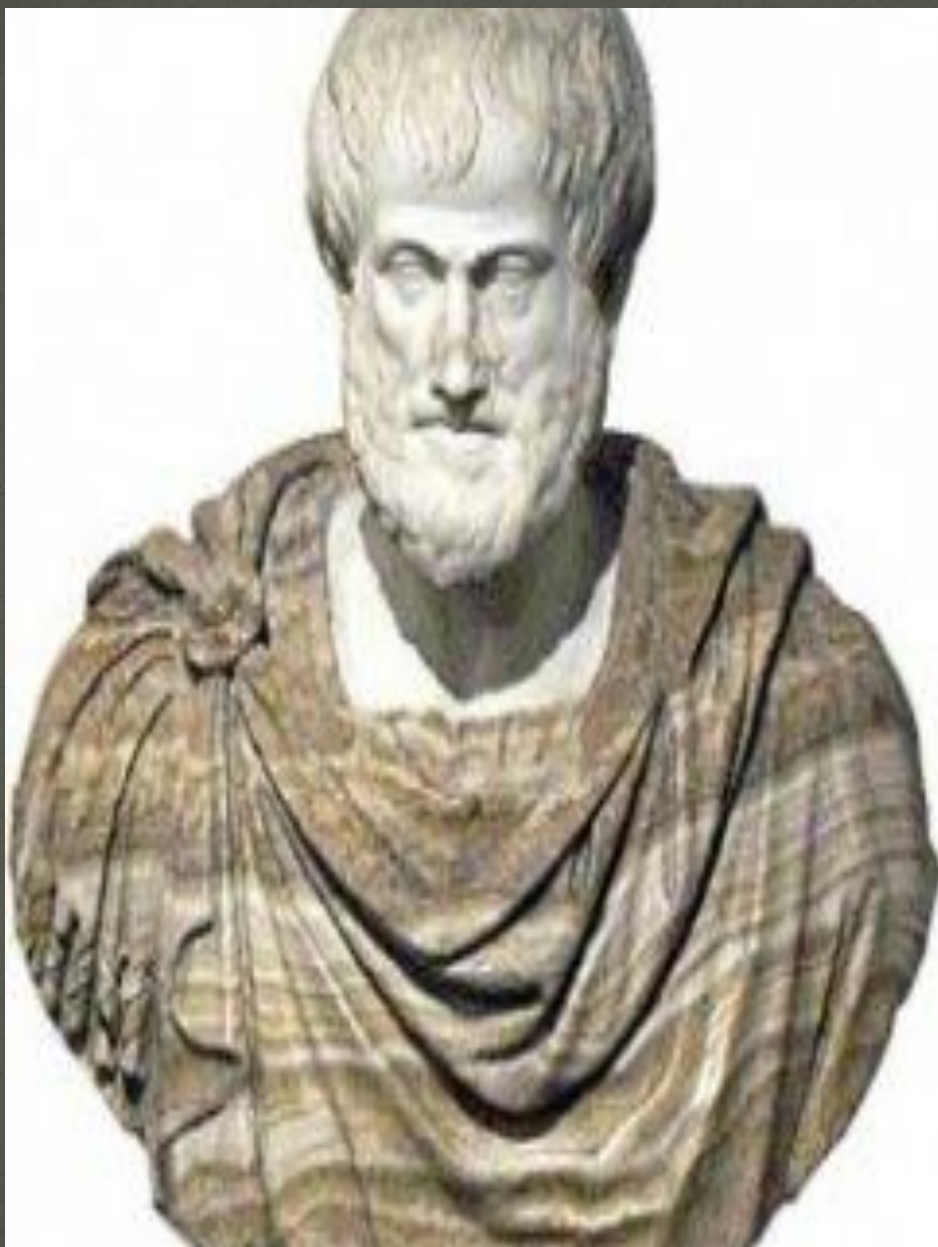
Коротка біографія

Аристотель (384-322 видатний старогрецький мислитель. Йо р. до н. е.) – його батько був придворним лікарем македонського царя Філіпа II. 17-літнім юнаком Аристотель вступив до платонівської академії, у якій пробув двадцять років до самої смерті Платона. Внаслідок серйозних розбіжностей і довгих дискусій з Платоном він заперечує погляди платоїзму й покидає Академію. Декілька років був вихователем Александра Македонського. Заснував у Афінах Лікей, який став одним із головних центрів розвитку науки у Стародавній Греції. Філософська школа Аристотеля називалась перипатетичною, тобто школою філософів, що прогулюються.

Філософію Аристотель ділить на три галузі:

1. Теоретичну – про буття, називаючи її “першою філософією”, наукою про перші причини начала. Метою її є знання заради заради знання.
2. Практичну – про діяльність людини. Метою практичної філософії є знання заради діяльності.
3. Поетичну, або творчу. Метою якої є знання заради творчості.

Теоретичну філософію
Аристотель називає також
“метафізикою” і основні її
положення висвітлює в головній
своїй філософській праці
“Метафізика”. - цей термін
заснував систематизатор творів
Аристотеля – Андронік
Родоський. Пізніше такою назвою
він об'єднав групу трактатів
Аристотеля, що були написані
“після фізики”. Метафізика
складається з 14 книг.

Аристотель піддає критиці вчення Платона. Тут він висловлює своє тлумачення питання про співвідношення в бутті загального й одиничного. За Аристотелем, одиничне – це те, що існує лише “де-небудь” і “тепер”, воно сприймається чуттям. Загальне – це те, що існує в будь-якому місці “скрізь” і в будь-який час “завжди” і прочвляється за певних умов в одиничному. Воно є предметом наук і пізнається розумом. Загальне існує лише в одиничному і пізнається лише через чуттєво-сприятливе одиничне.

Для розуміння всього існуючого слід виділити, на думку Аристотеля, чотири причини існування речей:

1. Матеріальна причина, або матерія. Тобто те, з чого виникають речі. Такими, наприклад, є мідь для статуї. Чи глина для горщика.
2. Формальна причина, або форма. Кожна річ є оформленою матерією. Форма становить “сутність” буття. Вона перетворює пасивну матерію і робить річ саме цією річчю.
3. Рушійна причина. Це – джерело, звідки бере початок рух. Так, людина, що дала пораду, є причиною, батько є причиною дитини.
4. Кінцева причина, або мета. Кінцеву причину Аристотель розуміє як “те заради чого” відбуваються всі природні явища, всі зміни. Кожне явище природи немовби має в собі первісну внутрішню мету свого розвитку. Наприклад, здоров'я – мета прогулянки.

Аристотель розглядає матерію і форму в їх єдності взаємозв'язку, розвиває думку про розвиток природних явищ як про оформлення матерії. При цьому форма – активна, матерія – пасивна. Матерія – лише можливе буття речі, форма надає речам їх дійсне буття. Сутністю буття речі за Аристотелем, є її форма. Отже форму він ототожнює з суттю речі. Форма – це не якість, не кількість, а те, що становить сутність речі, без чого її немає

Аналітики

«Аналітики» Арістотеля є основним і найкращим з його творів за логікою. У «Першій аналітиці» Аристотель викладає головним чином вчення про силогізм, у «Другій аналітиці», важливою для вивчення поглядів Арістотеля на логіку, міститься його теорія докази.

Афінська політія

«Афінська політія» Аристотеля - один з найважливіших першоджерел для вивчення історії Стародавньої Греції класичного періоду.

Нікомахова етика

В натурфілософії Аристотель слід наступним принципам: Всесвіт кінцева; все має свою причину і мету; фізичні закони не мають загального характеру; природа вибудована по ієрархічній драбині; слід не пояснювати світ, а класифікувати його складові з наукової точки зору.

Природу Аристотель поділяв на неорганічний світ, рослини, тварин і людини. Людину від тварин відрізняє наявність розуму.

Про душу

Аристотель як ніхто інший розумів важливість питання про категоріальної приналежності душі. Перш за все, говорив він, ми повинні визначити, до якої категорії відноситься душа. Чи є вона матерія або форма, якість або кількість, що існує в можливості або суще в дійсності? І тут Аристотель схоплює саму суть: головна трудність в питанні про душу - визначити її категоріальний приналежність.

Політика

У розділі "Політика" представлений детальний аналіз державного і суспільного життя Стародавньої Греції, зроблений Аристотелем. Безсумнівний інтерес читачів викличе запропоноване Аристотелем поділ форм державного правління на кращі і гірші і його теорія про те, що аристократія і монархія є кращими формами державного правління, а демократія - "владою бідної більшості".

Поетика

Про поезії. Мета "Поетики" і її завдання. Поетична творчість-наслідування. Різниця видів поезії в залежності від коштів наслідування

Риторика

Ця книга - видання першого в ХХ столітті перекладу на російську мову "Риторики" Аристотеля. Переклад Н. Платоновой, зроблений в кінці ХІХ століття і в багатьох випадках просто помилково передає зміст оригіналу, застарів не так за часом, скільки за змістом: він не відповідає в достатній мірі ні рівню текстології античних джерел, ні нового розуміння наукової і педагогічної спрямованості одного з найактуальніших і в наш час праць Аристотеля. Застарів і мову колишнього перекладу.